

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens investeringsbudget 2023

Förslag till beslut

1. Investeringsbudget om 1 193 miljoner kronor för 2023 och 4 450 miljoner kronor för perioden 2023–2027 enligt skrivelse *Kommunstyrelsens investeringsbudget 2023* godkänns.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har beslutat om ram för investeringar i årsplanen. Investeringar i verksamhetsfastigheter och exploaterings- och markinvesteringar ligger under kommunstyrelsens ansvar som fattar beslut om investeringarna på objektsnivå. Budgeten för dessa är 1 193 miljoner kronor för år 2023 och för perioden 2023 - 2027 uppgår de planerade investeringarna till totalt 4 450 miljoner kronor. Investeringarna avser främst ny- och ombyggnad av verksamhetsfastigheter.

Ärendebeskrivning

Investering i verksamhetsfastigheter samt i exploatering- och mark

Kommunens investeringsbudget som är beslutad av kommunfullmäktige avseende verksamhetsfastigheter samt exploatering- och markinvesteringar uppgår till 1 193 miljoner kronor för år 2023 och för perioden 2023 - 2027 uppgår de planerade investeringarna till totalt 4 450 miljoner kronor. Verksamhetsfastigheter är budgeterade med 990 miljoner kronor för år 2023 och 3 800 miljoner kronor för perioden 2023 - 2027 medan investeringar i mark och exploatering är budgeterat med 203 miljoner kronor år 2023 och 650 miljoner kronor för perioden.

Nivån är hög historiskt sett och beror främst på ett stort behov av verksamhetslokaler delvis kopplat till kommunens demografi men också kopplat till ersättning av äldre lokaler som inte längre fyller sin funktion. Flera investeringar har också förskjutits från tidigare årsbudgetar vilket skapat ett uppdämt behov. Ersättning av lokaler innebär en stor påfrestning på förvaltningarnas ekonomi då en del av investeringar inte beror på att nya elever/brukare kommer till utan för att byggnaderna är nedslitna och behöver ersättas och därmed inte ger ny skolpeng/brukarpeng. Befolkningsprognosen är osäker och budgeten kommer löpande att behöva justeras i takt med att ny information tillkommer.

Förskola

Investeringar i förskola är budgeterade med 118 miljoner kronor för år 2023 och 258 miljoner kronor för perioden 2023 - 2027 varav kök 39 miljoner kronor. Det finns en osäkerhet i behovsprognoserna för förskolebarn och utvecklingen följs nogsamt. Planeringen är inriktad på att på kort sikt anpassa utbyggnaden efter senaste prognoserna och att utreda det faktiska behovet utifrån befintlig kapacitet samt att förbereda byggbar mark för framtida behov. Utvecklingen av antalet barn har planat ut och är avtagande de kommande åren innan det enligt prognosen vänder svagt upp runt åren 2025 - 2026. Däremot finns ett stort behov av att ersätta förskolor byggda på 60- och 70-talet. Flera mindre förskolor i bostadsområden som på sikt bedöms växa ersätts med större förskolor då det är mer kostnadseffektivt, vilket skapar en tillfällig överkapacitet lokalt.

Några av de planerade byggnationerna:

- Fogdegatans förskola rivs och ersätts med en ny förskola, på samma plats med en utökning från 80 till 160 platser.
- Tegelvikens förskola planerar att lämna lokaler (40 platser) i skolan och flytta in i en ny förskola med 120 platser under perioden. Här ses ett växande behov i och med kommande byggnation.
- Kommunfastigheter bygger bostäder samt två nya förskolor, en kallad Eskilshem, med 80 platser vid parkeringen vid Slottsskolan och en i kvarteret Nougaten med 80 platser i Munktellområdet, som beräknas färdiga under perioden.

Grundskola

Investeringar i grundskola är budgeterat med 151 miljoner kronor för år 2023 och med 582 miljoner kronor för perioden 2023 – 2027 varav kök 48 miljoner kronor. Osäkerheten i prognoserna för förskolan påverkar på sikt även prognosen för grundskolans behov. Även här följs prognoserna nogsamt och hur dessa påverkar planerad byggnation. Antalet grundskoleelever växer med ungefär 250 till och med år 2027. Grundskolan har redan idag ett stort behov av platser då det finns ungefär 1200 elever i tillfälliga lokaler. Utöver det finns ett behov på över 1000 platser beroende på närhetsprincipen med fasta upptagningsområden och det fria skolvalet som skapar platsbehov på skolor som inte har kapacitet att ta emot. Anpassad grundskola redovisas under grundskolan.

Några av de planerade byggnationerna:

- Fristadsskolan byggs om för att kunna ersätta paviljongerna på St Eskil. Det är på väg att startas. Projektet redovisas nedan under ”Gemensamt”
- Munktellskolan som byggs i två etapper med plats för cirka 900 nya elever är startad med etapp 1 och planeras för en etapp 2 med cirka 350 elever.
- Tegelvikens skola planeras för att renoveras och flytta in i de lokaler som förskolan och köksorganisationen lämnar.
- Kjula skola får en ny skolbyggnad som ersätter en paviljongbyggnad och en uttjänt byggnad.
- I Mesta planeras för en ny skola med plats för cirka 1000 nya elever. Det är ännu inte bestämt exakt var skolan kommer att ligga och om den kommer att genomföras i en eller två etapper.

- På Trumslagargården planeras en ombyggnation för placering av den anpassade grundskolan.

Gymnasium

Investeringar i gymnasieskola är budgeterat med 44 miljoner kronor för år 2023 och med 102 miljoner kronor för perioden 2023 - 2027. Inom gymnasiet planeras för gemensam idrottshall för tre gymnasieskolor. Främst för det nya Zetterbergsgymnasiet men också för både Rinman- och Rekarnegymsasierna som behöver mer tid i idrottshallar än de har tillgång till i befintliga. På Rekarnegymsasiet pågår en ombyggnad i skolan för den nya profilen Idrott och Hälsa. I övrigt planeras inga nya platser för gymnasiet under åren 2023 – 2027.

Gemensamt för förskola, grundskola och gymnasium

Investeringar gemensamt för förskola, grundskola och gymnasium är budgeterat med 124 miljoner kronor för år 2023 och med 458 miljoner kronor för perioden 2023 – 2027. På Fristadsskolans tre fastigheter pågår upphandling som innebär investeringar gemensamt för grundskolan och gymnasiet där huvuddelen ligger på grundskolan. Vidare finns avsatt pengar för verksamhets- och säkerhetsanpassningar för byggnader och utemiljö att användas för förskola, grundskola och gymnasium.

Vård- och omsorg

Investeringar för äldreboenden och gruppboenden är budgeterat med 294 miljoner kronor för år 2023 och med 1 381 miljoner kronor för perioden 2023 - 2027. Förvaltningen uppger att behovet av platser på vård- och omsorgsboende ökar med 35 - 40 per år samtidigt som viss ersättningsbyggnation också behöver ske. Detta innebär att ett nytt äldreboende behöver byggas varje år de närmsta åren.

Förvaltningen uppger att behovet av plats på gruppboende ökar med 10 platser per år, vilket innebär ett nytt boende per år.

Övriga verksamhetsfastigheter

Övriga fastighetsinvesteringar är budgeterat med 259 miljoner kronor för år 2023 och med 1 019 miljoner kronor för perioden 2023 – 2027 varav kök 158 miljoner kronor. Här ryms förutom återkommande raminvesteringar som exempelvis mindre ombyggnationer, säkerhet och tillgänglighet även renoveringar av utdömda kök för drygt 70 miljoner kronor samt en anläggning för produktion av kylda matlådor i Rekarneköket. De kylda matlådorna ska levereras till hemtjänsttagare. Under perioden beräknas en räddningsstation samt ombyggnad av Trumslagargården att påbörjas. Vidare planeras för en ny brandstation på södra sidan av staden.

UPMEF är ett projekt som pågått under flera år som innebär att man i samband med upprustningar även vidtar energieffektiviserande åtgärder. Under de år som UPMEF pågått har man lyckats sänka energianvändningen i berörda fastigheter med 15% sedan 2014.

Mark och exploatering

Investeringar i exploateringsområden och inköp av strategisk mark ligger under kommunstyrelsen. Dessa investeringar belastar inte driften på samma sätt då de i regel

finansierar sig själva genom framtida exploateringar och vid inköp av strategisk mark motsvaras erlagd köpeskilling av markens värde i kommunens redovisning.

Investeringar för exploatering och mark är budgeterat med 203 miljoner kronor för år 2023 och med 650 miljoner kronor för perioden 2023 – 2027.

Investeringar i exploateringsområden handlar i regel om utbyggnad av gatunät och andra allmänna anläggningar i nya områden. För 2023 finns 60 miljoner kronor avsatt i budget för exploateringarnas investeringar. De största utbyggnaderna under perioden 2023 – 2027 är budgeterade för Eskilstuna Logistikpark, Årby Norra och gatuinvesteringar i Hyndevad.

För strategiska markköp, mindre mark- och fastighetsköp och bevarande av kulturmiljö är det budgeterat 143 miljoner kronor för år 2023 och 300 miljoner kronor för perioden 2023 – 2027. Beloppen är betydligt högre än normalt och beror på att kommunen behöver anskaffa mark för framtida exploateringar.

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Tommy Malm
Kommundirektör

Kristina Birath
Miljö- och samhällsbyggnadsdirektör

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen, Kommunledningskontoret, Miljö- och samhällsbyggnad